

Foto: Anne Grete Sandstad

FTT.KLÆ.006.a og c

Fellåkle i skillbragd med mønsterinnslag. Fra ca. 1880-1900.

Renning, bomull: Ubleket hvit
Innslag bomull: Ubleket hvit
Innslag, ull: Rød 635, Grå 616, Grønn 679.

Mål: B 132, L 164

Sammensydd.

Dette er det siste vi ordnet med i Primus i 2024.

Åkle på Nett 2024

Delrapport og avsluttende rapport fra Prosjektgruppen for Åkle på Nett (ÅpN) for året 2024

Åkleregistreringen 1998-2000 var et stort arbeid som ble gjort på en forbilledlig måte og resultatet er et synlig bevis på en stor kulturskatt i Sør-Trøndelag.

Arbeidet med å legge registreringsarbeidet ut på DigitaltMuseum ble startet i 2009 og bidrar allerede til at alle interesserte husflidere og håndverkere tar del i og bruker dette materialet både i direkte arbeid og til forskning.

Mer om prosjektet Åkle på Nett finnes også i to rapporter fra 2016, en fra 2017, en fra 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 og fra 2023.

Åkle på Nett 2024

Litt om prosjektet Åkle på Nett:

I årene 1998 – 2000 ble det i Sør-Trøndelag fylke foretatt en registrering av åklær i alle fylkets kommuner. Antallet registreringer overgikk alle prognoser gjort på forhånd – det ble til sammen registrert ca. 6.300 tepper. Hvert av de registrerte åklærne og teppene har et håndskrevet skjema og fra ett til flere bilder hver. Registreringresultatet eies med 50% hver av Sør-Trøndelag husflidslag og Sverresborg Trøndelag Folkemuseum og alle permer og fotografier (dias og papirbilder) oppbevares på Sverresborg Trøndelag Folkemuseum. I 2009 fattet styret i Sør-Trøndelag husflidslag vedtak om å starte et prosjekt som skulle bidra til at registreringene kunne legges ut på Digitalt museum.

Dette året har vi ryddet! Vi har hatt færre dager/timer på museet, litt på grunn av sykdom, men også fordi Turid var alene med prosjektet når Ragnhild Karoline var i Sør Korea i april. Vi så ganske tidlig at vi kunne bli ferdige i 2024, og det ble vi faktisk også! Siste økt med Primus i 2024 var 28.november og her er vi fotografert når vi trykker «end»!

Åkle- registreringen i Sør-Trøndelag

•••

Åkle – vevd teppe
brukt til å legge over
senga. Ordet kommer
fra norrønt åklæði som
betyr sengeteppe.

Åkleregistreringen har
nå fått alle overførbare
skjema og bilder ut på
Digitalt museum.
Digitaliseringen har
tatt ca. 10 år og er
utført, stort sett
gjennom frivillig
arbeid.

Den faste staben på
Sverresborg Sør-
Trøndelag
Folkemuseum, har hele
tiden vært veldig
behjelpelige og bistått
oss på aller beste måte.
Tusen takk til alle dere!
Så håper vi at alle
vevere og andre
interesserte, finner
glede i dette arbeidet vi
har gjort. Vi har i alle
fall hatt det både faglig
og sosialt hyggelig!

Følg ellers med på
digitaltmuseum.no:
Åkleregistreringen i Sør-
Trøndelag.

Det rommet vi har brukt under hele den tiden vi har holdt på, skal nå bygges om for bruk av fotoavdelingen. Vi har derfor ryddet og ryddet og ryddet! Vi har gått gjennom papirer i mapper og tidsskriftholdere og løse ark, kastet og satt på plass i riktige permer. Vi har funnet løse bilder både her og der, og noen av de har vi funnet riktig plass til. Andre bilder har vi bare måttet lagt i konvolutter sammen med andre bilder vi ikke vet hvor hører til (i håp om at noen med mer fagkunnskap en gang kan forske litt mer og finne riktig plassering).

Vi har ryddet på benken og etter avtale med ansvarlige på museet, har vi flyttet permer, bilder og tidsskriftholdere knyttet til Anne Grete Sandstad sitt arbeid med filleryer ned i magasinet.

Vi har også funnet en del materiale knyttet til «Klesdraktenes magi» og det står også nede i magasinet.

Og gjennom all denne ryddingen fant vi skjema og bilder fra åkleregistreringen som ikke var lagt inn i Primus, og derfor heller ikke ut på Digitalt museum. Dette er nå gjort, og plastlommene med skjema og bilder har kommet i riktige permer. Det har blitt ganske mange hyllemeter!

Vi har også funnet mange skjema etter en «etterregistrering» som nok ble foretatt på Sverresborg etter at den egentlige åkleregistreringen var avsluttet. Her har vi skjema og opplysninger, men vi finner ikke ut av hvor bildene er/hvilke bilder som hører til disse skjemaene. Vi bestemte oss derfor for å ta vare på skjemaene og permen, men ikke legge dette inn i Primus. Dette er en av årsakene til at antallet registreringer ikke helt samsvarer med antall treff på Digitalt Museum på Åkleregistreringen i Sør-Trøndelag.

På magasinet ligger det nå altså mange dias og papirbilder som hører til åkleregistreringen. Et fantastisk bildemateriale, noe er merket og noe er umerket. Noe er duplikater og noe ikke! Men altså, her er det materiale for interesserte og forskere – håper vi.

Fire av skjemaene vi fant som hadde bilder med, er en registrering merket Trondheim. Disse har fått en egen perm og her er et av teppene som er registrert FTT.TRO:

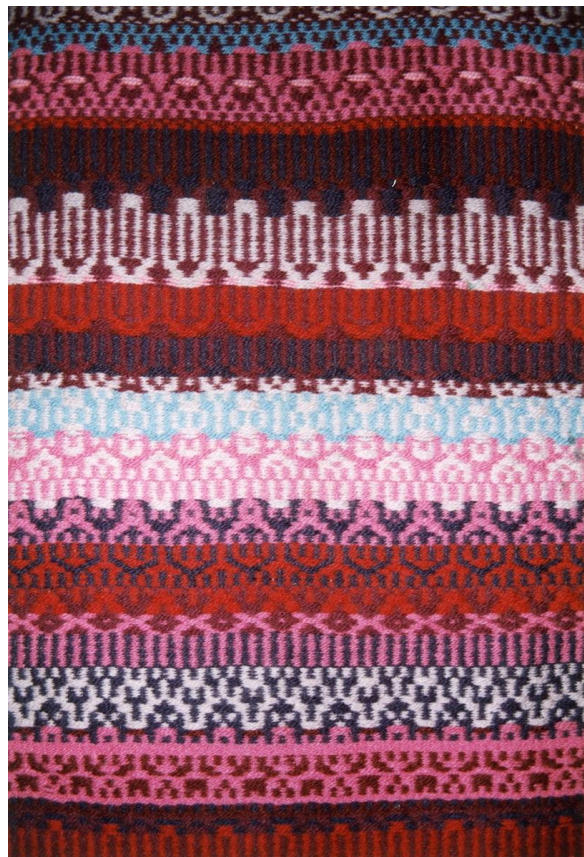
FTT.TRO.003

Løper i rosebragd, vevd på Aure, ca. 1982.

Renning i lin og ull i innslaget.

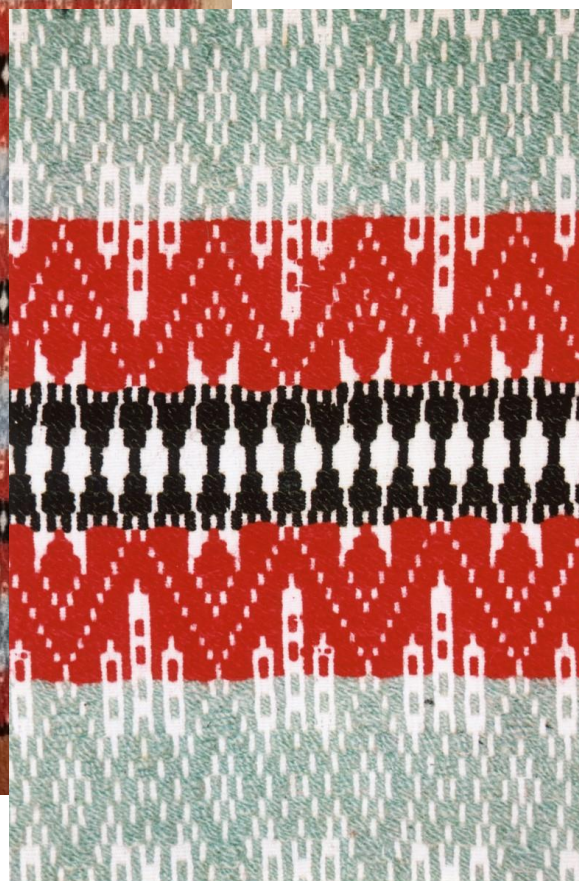
B 64 cm, L 150 cm med frynser i begge kortendene.

Foto: Anne Grete Sandstad

Et nydelig eksempel på enkel skillbragd på et fellåkle fra Korsvegen

FTT.KOR.047 a og b.

Fellåkle fra Korsvegen.
Vevd i tidsrommet mellom 1880-1900.
Renning bomull, ubleket.
Innslag bomull, ubleket.
Innslag ull i rød, grønn og lys blågrønn.
B 118 cm, sammensydd, L 142 cm

Foto: Anne Grete Sandstad

Åkle på Nett 2024

Publiserte åklær 2024: 3 fra Stadsbygd, 4 fra Trondheim, 2 fra Brekken, 9 fra Røros, 2 fra Innset, 2 fra Meldal, 5 fra Orkdal, 6 fra Oppdal.

Pluss lagt inn bilder på diverse skjema som allerede lå inne på digitalt museum.

PR. 31.12.24 står det 6063 treff på Åkleregistreringen i Sør-Trøndelag.

Ved den aller siste klargjøringen av magasinet ble det funnet 5 skjema til! Disse skal legges inn i løpet av vårhalvåret 2025! den totale summen åklær på digitalt museum under «Åkleregistreringen i Sør-Trøndelag» blir da 6068.

(I magasinet finnes det, som nevnt tidligere, en del skjema som ikke er lagt ut på Primus.)

Åkle på Nett:

Totalt antall dugnadstimer utført av R.K. Dahl og T.S. Kotte fra og med 18. januar 2024 til og med 31. desember 2024: 161 timer.

Turid Sira Kotte og Ragnhild Karoline Dahl ble takket av på en veldig hyggelig tilstelning på Sagvollen tirsdag 3. desember 2024. Med medaljer også!

For prosjektgruppen Trondheim 11.01.2025.
Ragnhild Karoline Dahl